

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

2001. március 20.

VIII. évfolyam, 10. szám

t e c h n i k a

Olvassa
on-line
kiadásunkat a
WWW.COMPTeCH.HU
internet-
oldalakon!

BOLT
a hálón

www.comptech.hu

FLATRON® monitor:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

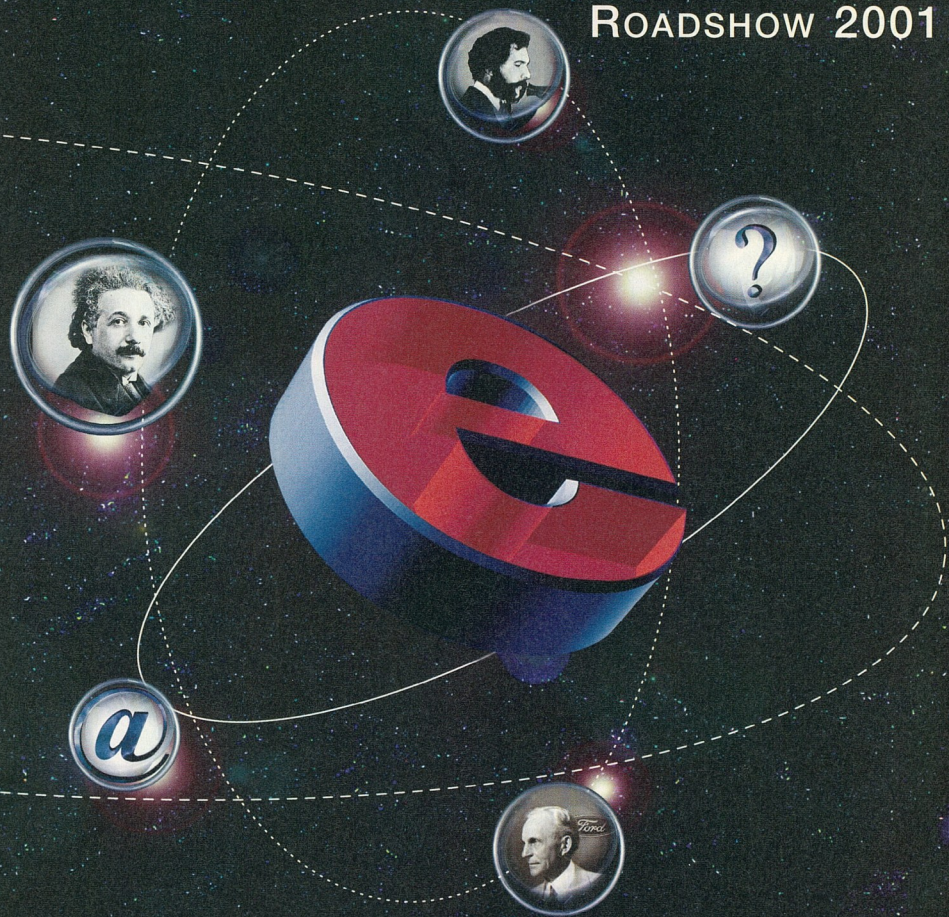

A Magyar Optikai Ipartestület
ajánlásával, 2000. november 14.

C?ping with the unpredictable

► AZ IT ÉLLOVASAI A JÖVŐ ÜZLETI MEGOLDÁSAI RÓL

ROADSHOW 2001

Hotel Marriott Budapest

2001. április 5. 13⁰⁰

Regisztráció: www.it-industryleaders.com

EMC²

UNISYS

Microsoft

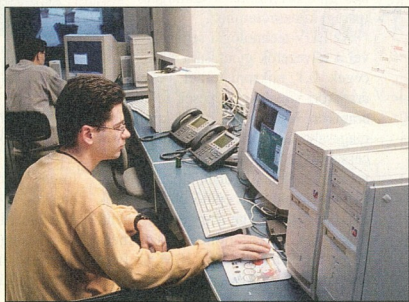
CISCO SYSTEMS

intel

Új Nokia-labort avattak A BME-n

► (Munkatársunktól) Új, az IP technológiával foglalkozó laboratóriumot nyitottak meg a múlt héten a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. A Nokia támogatásával létrejött szoftverfejlesztő labor Stumpf István kancellária miniszter avatta fel. Az ünnepségen Heikki Vappula, a Nokia Magyarország Kft. ügyvezető igazgatója elmondta: a Nokia elkötelezett Magyarország iránt, melyet a hazai egyetemeknek és főiskoláknak nyújtott támogatás is bizonyít. Detrekői Ákos, a BME rektora emlékeztetett arra, hogy az információk társadalom informatikai szakemberek iránti igénye igen sokrétű. A BME-n folyó műszakiinformatikus-képzés keretében végeznek azok a

mérnökök, akik az informatikai rendszerek fejlesztési, kialakítási képesek. Az új IP-labor felállítására része a Nokia és a BME között 1998-ban létrejött és azóta is tartó együttműködésnek.

labor avatása - fotó: Ilvitsky Béla

Szurkolói KÁRTYÁK

► (Munkatársunktól) A belga Keyware – a világ egyik vezető vállalata a biometrikus és a központosított azonosítási terén –, valamint a Bull Magyarország – az intelligens chipkártyák kifejlesztő Bull leányvállalata – megállapodást kötöttek, hogy közösen indulnak a jegyveladási, beléptetési és ellenőrzési rendszer pályázatán, melyet várhatóan a közeljövőben ír ki a Magyar Labdarúgó Szövetség. A pályázaton szereplő, smart cardot használó rendszerhez hasonló a Keyware már telepített Belgiumban. Ott ez a rendszer mintegy 300 ezer szurkolói kártyát kezel, és biztosítja az ellenőrzött beléptetést a stadionokba.

Mobil SEGÍTSÉG

► (Munkatársunktól) A Pannon GSM, a Vodafone, a Westel, valamint a 0660 március 13-án – a tervek szerint körülbelül két hétig tartó – gyűjtést indított az árvízkarosultak megsegítésére. Az akcióban a társaságok előfizetői a „Nemzeti Mobilvonal”, vagyis a 1749-es szám tárcsázásával hívásonként 100 forintot adományozhatnak az árvízkarosultak javára. Magyarország mobil-előfizetőinek száma meghaladja a 3 milliót, ami azt jelenti, hogy ha minden mobilulajdonos csupán 100 forintot juttat a rászorulóknak, akkor akár 300 millió forint feletti adomány is összegyűlhet.

KIKAPCSOLJÁK a világ legismertebb webkameráját

► (Munkatársunktól/pc-magazin) Az internet (h)őskorából maradt ránk, sokan azt mondanák, hogy csökevény. Abból az időből való, amikor még csak néhány százezerben, nem pedig tízmilliókban mérték a World Wide Web használóinak számát. Akkor szerelték föl a Cambridge-i Egyetem számítógép- és internetmegszállottai a nagy hírt oktatási intézmény egyik teakonyhájában a világ első webkameráját <http://www.cl.cam.ac.uk/coffee/coffee.htm>.

Az interneten böngészők napi 24 órán át láthatták, hogy mennyi kávé van még a főzőben. A felfelvételt most kikapcsolják – jelentette be az annak idején úttörő kezdeményezés egyik kiáltója, Quentin Stafford-Fraser Londonban. Becslés szerint legalább 2,4 millió nézője volt 1993 óta az izgalmasan aligha nevezhető helyszíni és élő, ám egyedülálló közvetítésnek. Az évek során a világ első internetes kamerája olyannyira föltértékelődött, hogy a világhírű oktatási intézmény látogatói kötelességszerűen elzárándokoltak a kávéfőző-közvetítés „stúdiójába” is.

TAVASZI ZSONGÁS

Végre valahára elérkezett a tavasz, a természet megújulásának évszaka. Egyre hosszabbak a nappalok, a hőmérséklet emelkedik, pezsdül az élet. Lényegesen kevesebb öröme ad azonban okot, hogy hihetetlen fejlődésnek indultak azok a programok is, amelyek talán leginkább hasonlítanak biológiai megfelelőikhez. Valami ismeretlen okból ugyan – is totális a vírusdömping. Népszerű teniszszek, meztelen asszonyok és más, főként az emelkedett hormonszintre ható címek és képek segítségével terjedő és aztán romboló kártevők vették birtokba részben az internetet. Gyors terjedésüket bizony nagyban segíti az emberi butaság és megdöglöttség.

Vírusokat írni egyre egyszerűbb, és emiatt egyre több gatlátsálon embertársunk érzi úgy, hogy ez a legjobb poén, mióta világ a világ. Bár a levelek segítségével terjedő vírusok nem újak, mégis sokan minden elővigyázatosságot sutba dobva, könnyelműen megnyitnak bármilyen e-mailt, jöjjen az bárki ismeretlenről, vagy tartalmazzon bármilyen szokatlan dokumentumot. Aztán persze lehet csodálkozni, hogy búcsút mondhattak a számítógépen található adatoknak.

Nem tudom, hányan találkoztak egy új – vagy nem új, csak általam talán egy hónapja észlelt – vírussal, mely kifejezetten a megdöglöttségére épít. Ez a kártevő is levelekben terjed, mégpedig feladók, tárgy és szöveg nélküli levelekben. Az e-mail egyetlen csatló fájl tartalmaz, mely egy változó nevű fájttal állomány. Ez a vírus – azon kívül, hogy persze az összes ismerősünknek továbbküldi magát automatikusan – egy igen érdekes és szemrontó funkcióval is rendelkezik. Ez nem más, mint egy pörgő spirál, melyet gondosan a képernyő közepén helyez el – megnehezítve ezzel munkánkat.

Vajon hányan vannak, akik egy címzés és tárgy nélkül érkező levelet kinyitnak, a csatló állományt megnézik és futtatják? A hozzám érkező ilyen „üres” levelek számából ítélve bizony sokan. Megelőzendő a bajt, csak egy kis elővigyázatosság kellene, semmi más.

Rosta Gábor

A Computer Technika honlapján (<http://www.comptech.hu>) naponta friss hírek címmel jelennek meg az IT ágazat hazai és külföldi eseményeiről szóló rövid tudósítások, hírek.

COMPUTER

A Népszabadság informatikai magazinja | Internet: <http://www.comptech.hu> | Lapalapítók: PersonArt Kft. | A szerkesztőbizottság elnöke: LÓNYAI LÁSZLÓ | Felelős szerkesztő: SELESZT FERENC | Szerkesztők: TÓTH IBOLYA | Laptípus: FÁBIÁN ISTVÁN | Tervezőszerkesztő: RÉTI ATTILIA | Tördelészerkesztő: VÁRAI MIHÁLY | Munkatársak: DUSA GÁBOR, FÜLÖP NORBERT, ROSTA GÁBOR | Címlap: KIS PÉTER | Médiaigazgató: SZALADNYA KRISZTINA | Felelős kiadó: Népszabadság Részvénytársaság, ügyvezető vezérigazgató: KORDA SÁNDOR | Szerkesztőség és reklámszoba: PersonArt Kommunikációs Ügynökség, 1141 Budapest, Komáromy u. 5-7. Telefon: 469-3030. Fax: 469-3040 | Webdesign: Big Byte Bt. | E-mail: comptech@comptech.hu | Nyomdák: Révai Nyomda Kft. | ISSN 1418-2432

technika

MEMBER OF
IVSZ
TARJA

EU-FÓRUM az interneten

► (Munkatársunktól – pte) Földrészünk jövőjéről nyílt vitafórum az Európai Unió (EU) http://www.europa.eu.int honlapján. Európa valamennyi polgára, tehát nem csupán a „kiváltságos” Tizenötök országaiba valóak tehetik közzé gondolataikat, véleményüket vagy éppenséggel kezdeményezéseiket, javaslataikat, amelyekre természetesen választ is kapnak. Az internetes eszmecserét az EU – és egyáltalán Európa – jövőjéről Göran Persson, az Európa Tanács elnöke, svéd kormányfő és Romano Prodi, az EU Bizottságának elnöke (gyakorlatilag az unió kormányfője) nyitotta meg. Elsőként ők fejtették ki véleményüket különféle európai témákról, megadván a maga nemében egyedülálló fórum célját és alaphangját, amivel az internetes oldal látogatóit végül is remélhetőleg on-line-vitára sarkallják. Az első órákban már 25 vélemény gyűlt össze Európa honlapján, érdekes módon még a nem EU-tagállam Svájcban is, még hozzá az Európa közepének tartott helységekből. A legtöbb hozzászóló belga, osztrák, német; őket követik a spanyolok, a franciák, az olaszok és az angolok.

A résztvevők közvetlen módon, e-mailben is megszólíthatják a véleménynyilvánítókat; ezek a megjegyzések, kommentárok legfőlegbb akkor jelennek meg a honlapon, ha a címzettek jónak látják közzétenni őket.

2005-ben egymilliárd INTERNETEZŐ LESZ A FÖLDÖN

► (MTI) Szakértők becslése szerint 2005-ben a világon 1 milliárd embernek lesz internet-hozzáférhetősége, szemben a tavalyi 400 millióval – idézett az ITAR-TASZSZ amerikai elemzőket. A következő években az internetet használók száma elsősorban Ázsiában, valamint Európában egyes térségeiben és Latin-Amerikában bővül majd a leglátványosabban. Jelenleg az Egyesült Államok lakossága csaknem a felének van, más jelentésként szerint 60 százalékának van internet-hozzáférhetősége. Egy átlag amerikai havonta 9 órát és 5 percet tölt a hálón.

Jobb képességű CHIPEK

► (Munkatársunktól – pte) Az Extreme Ultra Violet LLC és az IBM közös bejelentése szerint az IBM is csatlakozott az extrém ultrarövidhullámú (EUV) litográfiai technológia kifejlesztését támogató iparági konzorciumhoz.

Az EUV-technológia segítségével a félvezetők gyártására szakosodott cégek 0,1 mikrométernél vékonyabb áramkört vonalakat képesek felvinni az áramkört lapokra, és így a korábbinál magasabb teljesítményszintű mikroprocesszorokat, illetve nagyobb sűrűségű memóriálapkákat tudnak előállítani. Az EUV-technológiára épülő processzorok működési sebessége négy-öt éven belül akár a 10 GHz-es tartományt is elérheti. Ezzel a bejelentéssel az IBM az Intel Corporation, az Advanced Micro Devices, a Motorola, a Micron Technology és az Infineon Technologies által létrehozott technológiai konzorciumhoz csatlakozott. A fenti vállalatok a Lawrence Livermore National Laboratory, a Sandia National Laboratories és az E.O. Lawrence Berkeley National Laboratory alkotta Virtual National Laboratory tagjaival karöltve kezdték meg a számítógépes chipet képességeinek javítását célzó EUV litográfiai technológia megalkotását.

VISSZAINDUL a Mir

► (Munkatársunktól) Az orosz hatóságok mintegy 200 millió dolláros biztosítást kötöttek arra az esetre, ha a légterbe érkező űrállomás bármilyen kárt okozna a földet éréskor. Az óvatosság egyáltalán nem indokolatlan, hiszen a tizenöt éve Föld körüli pályán keringő monsturnak a légterben nem éget teljesen, hanem Új-Zéland déli részétől mintegy háromezer kilométerre zuhan majd a tengerbe. Az új-zélandi kormány nem is annyira a lakott területek, mint inkább a hajók és repülőgépek biztonsága miatt aggódik. A Mir másfél évtizedes pályafutásának utolsó felvonása a tervek szerint ma kezdődik, hogy azután pár napos közlekedés után, még utoljára begyűjtsák az űrállomás rakétáit, elfogyasztva a maradék üzemanyagot is. Helen Clark, Új-Zéland miniszterelnök asszonya elmondta, egy különleges csapatot állítanak fel a Mir visszatérésével kapcsolatos problémák kezelésére.

IT-szakemberhiány Németországban

► (Munkatársunktól – pte/pc-magazin) Csak Németországban két éven belül 723 ezerre növekedik az információtechnológiai ágazatból hiányzó szakemberek száma a Bitkom szakmai szövetség becslése szerint. Ma éppen 444 ezerrel van kevesebb belőlük a kelténél – adja tudtul sajtóközleményében a Bitkom. A számok és a tények alapján veszélybe került a (nyugat-)európai gazdaság, melynek növekedése legalább 2,5-3 százalékkal marad el a lehetségestől. A növekvő szakemberhiányért Jörg Harms, a Bitkom elnökhelyettese elsősorban a 90-es években elmaradt, illetve csak nyögvenyelősen végebe-

ment képzési-oktatási reformot hibáztatja. Harms energikus fordulatot sürget, szerinte az IT-szakemberek képzésének bővítését a gazdaságpolitikai stratégiák elemévé kell tenni. A túl hosszúra nyújtott tanulmányi idő és a minisztériumi bürokrácia a bajokat csak tetézheti – áll a szövetség jelentésében. Szó sem lehet mostanában a munkaerő-piaci feszültség csökkenéséről, megszűnéséről ebben a vonatkozásban. Nem csupán a szövetségi köztársaságban, hanem egész Nyugat-Európában igen nagy a hiánya a számítógépes hálózatokhoz értőkből, programozókból, fejlesztőkből és tanácsadókból.

E HETI KÉRDÉSÜNK

Ki a fő szponzora a BMW-Williams F-1-es csapatnak?

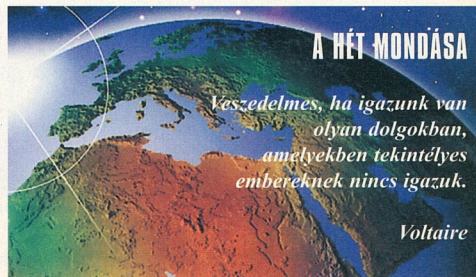
- 1.) IBM
- 2.) SUN
- 3.) COMPAQ

(7 pont)

A HÉT MONDÁSA

Veszedelemes, ha igazunk van olyan dolgokban, amelyekben tekintélyes embereknek nincs igazuk.

Voltaire

Bónusz 2 pont
2001. 03. 20.

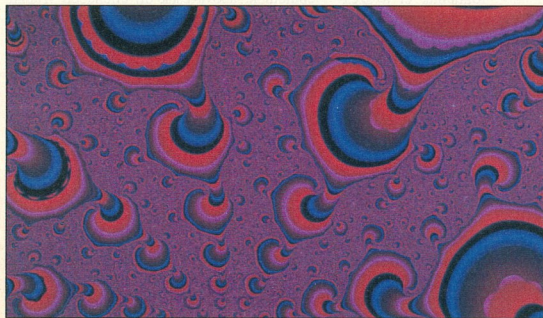
Elnémított MOBILOK?

► (Munkatársunktól – Cnet) A kanadai kormány három hónapon belül társadalmi párbeszédet kezdeményez a mobiltelefonok blokkolásáról az éttermekben, színházakban, könyvtárakban és más nyilvános helyeken. Az illetékes minisztérium tanácsadója, David Warnes szerint a mobilok elnémításának előkészítésébe minél szélesebb kört szeretnének bevonni. A mobilszolgáltatók és a telefongyártók a jelzavarról ellen foglaltak állást, mondván, ez a mobilosok személyes biztonságát sértené. Marc Choma, a kanadai mobilcégeket tömörítő érdekvédelemző egyesület, a CWTA szóvivője szerint a technológia alkalmazása törvénytelen, már csak azért is, mert a korlátozások a segítség hívatást is érintenék, pedig csak Kanadában évente mintegy hárommillió hívás érkezik a 911-es nemzetközi segélyhívó telefonszámra. A cégek hirdetésekben azzal érvelnek, hogy a mobiltelefon a személyes biztonság záloga, ám szerintük ez meglehetősen hiteltelenség tűnik majd, ha tulajdonosaik nem használhatják szabadon masinájukat.

Elbocsátások

AZ INTELÉN

► (Munkatársunktól – Cnet) Az Intel a processzorok iránti kereslet csökkenése miatt jelentős, mintegy 5 ezer fős létszámleépítést tervez a közeljövőben. A világ legnagyobb processzorgyártójának helyzete nem túl rózsás, hiszen az első negyedéves, körülbelül 6,5 milliárd dolláros forgalom mintegy 25 százalékkal marad el az elmúlt év negyedik negyedévi 8,7 milliárdjától. 1997 óta ez volt az Intel leggyengébb negyedéve. A serverchipek, flashmemóriák és hálózati eszközök forgalmának visszaesése valószínűsíti, hogy a negatív tendencia tartós lesz. Korábban a bevételek visszaesését főként a PC-eladások észak-amerikai visszaesése okozta, ám mára a cégek szintjén is érezhető az értékesítés visszaesése, sőt nemcsak az új kontinensen, hanem az egész világon.

KEVESEN INTERNETEZNEK mobiltelefonnal

► (Edupage-Reuters) A vezeték nélküli web körüli nyüzsgés ellenére a mobiltelefon-tulajdonosok mindössze 15 százaléka csatlakozik telefonjával az internetre – derült ki az Accenture vizsgálatából, melyben 3189 japán, brit, német, finn és amerikai személyt kérdeztek meg. Annak ellenére, hogy japán mobiltulajdonosok 72 százaléka internetezik telefonjával, a számok összességében kiábrándítóak. John Beck, az Accenture tagja úgy véli, az alacsony elfogadottság oka, hogy a technológiát bonyolult használni – a legtöbben azt mondták, szívesebben lépnek a világhálóra személyi számítógép segítségével. Egy példa: egy vásárláshoz mobiltelefont használva 366 leütésre volt szükség, míg a számítógép billentyűzetével csak 143-ra.

TÉRKÉPEN az infosztráda

EGY MAI VÁLLALAT SZÁMÁRA LÉTÉRKÉRDÉS, HOGY AZ ÖSSZES ADATÁHOZ MEGBÍZHATÓAN HOZZÁFÉRHESSEN. EZ EGY NAGYOBB, TÖBB TELEPHELYVEL RENDELKEZŐ CÉG ESETÉBEN AZT A PROBLÉMÁT IS FELVETI, HOGY A KÖZPONTI ADATBÁZIST A VÁLLALATI INTRANETEN KERESZTÜL A FÖLD KÜLÖNBÖZŐ PONTJAIN KELL ELÉRNI. EKÖZBEN TERMÉSZETESEN AZ ÖSSZES ADATNAK ÉRTELMEZHETŐNEK KELL MARADNIA. EZ OLYAN ESETEKBE JELENTHET GONDOT, AMIKOR A FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS MIATT VÁLTOZIK A KÉRDÉSES ADATCSOPORT „ÉRTELME”.

► Az információt hatalmas mennyisége és sokfélesége (a szöveges és képi információk mellett műszaki dokumentációk, digitális térképek) miatt szelektálni kell, amelyet legközelebbi esetben úgy tehetünk meg, ha származtatási helyük szerint csoportosítjuk, azaz térképi oldalról közelítjük meg azt: térinformatika a világhálón.

Ebben segíthet például a LANDINFO Kft. INtERnet nevű megoldása. Ennek segítségével a központi adatbázis kezelését az úgynevezett MapGuide szervert végzi, mely egyben az adatok publikálásáért is felelős. Ezen adatokhoz való hozzáférés akár személyre szabottan is megadható, növelve a kényes információk biztonságát.

Az adatok megjelenítésére bármilyen webböngésző program (Internet Explorer, Netscape Navigator és így tovább) alkalmas a megfelelő MapGuide plug-in modul telepítése után. Ezzel a technológiával a böngésző egy valódi vektorgrafikus és dinamikus térinformatikai felületté válik.

Így például a Magyarországi Térinformatikai Adatbázis (MATÉRIA) közérdekű adatai mindenki számára elérhetőek lehetnek az MapGuide segítségével. Lehetőség van olyan szolgáltatások beindítására, amely igény szerinti adatleválogatást végez (pl: piacutak, idegenforgalom, ingatlanbörze stb.) akár területi régiókra bontva. A térinformatikai alapadatbázist bárki kiegészítheti saját adataival, így létrehozhat egyéni megjelenítési és jelentésmódokat is. A mobil kommunikációs rendszerek (GSM) és az információs hálózatok összekapcsolásával sokkal komplexebb szolgáltatások is igénybe vehetők. Akár egy egyszerű mobiltelefon segítségével is elérhetővé válik az interneten lévő információtömeg, amely térinformatikai rendszer segítségével hatékonyabb és gyorsabb döntéstámogatási megoldást nyújt.

Ha az adatok térbeli rendezettségével bírnak, akkor már csak a felhasználó térbeli helyzetét kell ismerni. Ez az úgynevezett műholdas helyzetmeghatározó rendszer (GPS) segítségével oldható meg könnyen.

MAGÁNÉLET

az interneten

AZ INTERNETES VILÁG BEKÖSZÖNTÉVEL BÁRKI ELHELYEZHET A HÁLÓN OLYAN OLDALT, AMELYEN TETSZŐLEGES RÉSZLETESSÉGGEL MESÉLHET SAJÁT ÉLETERŐL, BEMUTATKOZHAT MINDENKINEK, MESÉLHET MINDENNAPJAIRÓL, BEAVATHAT BÁRKIT ÉLETE LEGSZEMÉLYESEBB SZFÉRÁIBA.

■ A leggyakrabban olyan nyitóoldallal találkozhatunk, ahol egy fénykép üdvözlő bennünket, valamint néhány szavas bemutatkozás: Szia, X.Y. vagyok, ez itt a weboldalam, és egy kép magamról! Ennek bővítménye lehet a rövid önéletrajz, általában csak az iskolára és a tanulmányokra szorítkozva. Tapasztalatom szerint ezt a verziót a még tanulmányaikat végző diákok alkalmazzák. A fénykép tekintetében is vegyes a kínálat: a legegyszerűbb a beszkenelt igazolványkép, fekete-fehérben. Ezt követi a színes változat, valamint a nagyobb fotóból kiollózott arckép. Léteznek vicces képek is, többféle variációban: poénos pillanatokot megörökítő felvételek, hírességek arcképeinek átirajzolása stb.

A legszebb barátnő

Az érdekes site-ok sorát a teljes önéletrajzok nyitják, ahol még a szülőkről is mindent megtudhatunk. Megismerhetjük az oldal készítőjének hobbjait, kisállatainak nevét, szobája méretét, otthonának tífusát stb. Ha például szorgalmas programozó, akkor letölthetjük legújabb programját; ha tehetséges grafikus, megtekinthetjük alkotásait; ha nagy nőcsábász, szavazhatunk legszebb barátnőre, és a sor még hosszan folytatható.

Több fejadászt cég fantáziát látott abban, hogy töltszrek – gyakran szakmai – önéletrajzot olvashatják a neten. Legtöbbször akkor lesz sikeres a megfelelő személy megtalálása a hálón, ha speciális területre keresünk szakembert. Így egy konkrét példa: egy „hollywoodi” színműtőgépes filmstúdió digitális filmszínészeket szeretett volna készíteni, ehhez a „face processing” (emberi arcok digitális feldolgozása) témakörében jártas programozót kerestek. A műszaki egyetem informa-

tika szakán végzett diák a diplomamunkáját az emberi arc komputeres modellezéséről írta. Saját weblapján természetesen szerepelt egy szakmai önéletrajz is több nyelven, melyben kifejtette eddigi tevékenységét az említett területen. Őt a site-ján elhelyezett önéletrajz alapján találták meg, manapság az egyre növekvő cég ügyvezető igazgatója...

Leselkedni szabad

Az exhibitionizmuszhoz szinte szorosan kapcsolódónak az erotikus tartalmú oldalak. Bárki megmutathatja báját, anélkül, hogy felfedné kilitét, vagy éppen ellenkezőleg: a korábban említett életrajz kiegészítéseként helyezi el fotóját az oldalon. Számos felmérés készült már arról, hogy mekkora terület foglalkal a a szex-oldalak a neten, sokféle szám látott napvilágot – ezért nem is írok százalékokat –, az azonban biztos, hogy igen jelentős az erotikus tartalmú site-ok száma, tehát komoly üzletet jelentenek.

Léteznek teljesen ingyenes oldalak és vannak fizetősök. Akadnak tematikus site-ok, ahol például kizárólag hírességek paparazzo készíttette fotója látható, vagy olyan, ahol csak színés bőrr modellekkel találkozhatunk. Mindenki megtalálhatja a neki tetsző képeket.

De hol van ebben üzlet? Legfőképpen az élő, mozgóképes szex show-k az igazán vonzóak. Itt is a webkamera kapott szerepet, vagyis egy újabb alkalmazásról láthatjuk. A kéjszóvár felhasználó figyelemmel kísérheti egy erotikával túlfűtött hálószoba pillanatait, élőben. Így interaktívva tehető a játék, a távoli nézelődő beleszólhát, instrukciókat adhat a szereplőknek, mit is szeretne látni. Általában a rendszerben töltött idő után kell fi-

zetni (postpaid), de létezik átalánydíjas számlázás is (prepaid) a rendszeresen visszatérő kuncsaftok részére.

Az elmúlt év nagy népszerűségű német tv-showját követve nap mint nap az egyik ottani tv-társaság (BigBrother, RTL II). Nyolc vállalkozó fiatalat összezárta egy külön erre a célra épített házba. A játék célja, hogy egyikük sem hagyhatja el az épületet, ott kell több héten keresztül lakniuk, és aki a legtovább bírja, az megnyeri a főnyereményt. Miért érdekes ez a játék, és mi köze van az internethez? „Big Brother is watching you!” vagyis „A Nagy Testvér figyel téged!” Az ismert mondból vették a szervezők a címet, nem véletlenül. A ház, ahol a versenyzők laknak, teljes egészében „bekamerázott”, minden szoba, minden helyiség 24 órás figyelem alatt áll. A szereplők egész napját rögzítik, ez a minden este jelentkező tv-műsor magja; az aznap történetek összevágyva egy valós szappanoperát kapnak a nézők. Minden egyes kamera webkameraként is üzemel: a játék honlapján beleshetünk a házba, ahol rm formátumban figyelemmel kísérhetjük a játékosokat, például vacsora közben vagy miközben alszanak (infrás kamera van a hálószobájukban).

Vannak kiemelt és érdekesebb részei az épületnek, ahova csak díj ellenében szabad bekukucskálni, ilyen a fürdőszoba, vagy a hálószoba. Már a játék kezdetén több ezren regisztráltatták magukat a fizetős szekcióban. Nyolc – valószínűleg exhibitionistának mondható – fiatalon keresztül pénz keres a tv-társaság, az ISP, aki üzemelteti a webes részt, és rengeteg, a műsoron keresztül reklámozó cég.

Pénz, sok pénz

Látható, hogy az ötletek tárháza kifogyhatatlan, és még nem is beszéltem a csoportokról, a társaságokról, szervezetekről, hogy ők milyen módon élnek az internet nyilvánosságával (gondolva a társadalmi, vallási stb. csoportokra).

Végül egy újfajta fórummal találkozhat a szőrös, aki a net hullámain szeretne lovagolni. Egy olyan fórummal, ahol a magánember magánélete annyira lesz magán, amennyire szeretné. Az egysoros bemutatkozástól egészen a mindennapi on-line és interaktív bemutatásig. Sokan fantáziát látnak ebben, és vállalkozások hoztak létre a jelenség mögött rejlő gazdasági lehetőség kiaknázására. És amint a példák mutatják, pénz lakozik benne. Sok pénz.

Gyovai Attila

attila@nextmail.hu

PÁR ÉVVEL EZEŐTT MÉG KURIÓZUMNAK SZÁMÍTOTT A SZÍNES NYOMTATÁS, AZ ILYEN PRINTEREK ÁRA ÁLTALÁBAN A CSILLAGOS EGEKBEN JÁRT, MÍG SEBESSÉG, ILLETVE A GAZDASÁGOS MŰKÖDÉS SZEMPONTJÁBÓL INKÁBB AZ ELLENKEZŐ VÉGLETEZHEZ TARTOZTAK. MOSTANRA MÁR A LEGOLCSÓBB, OTTHONI HASZNÁLATRA SZÁNT TINTASUGARAS NYOMTATÓK IS RENDELKEZNEK EZZEL A KÉPESSÉGGEL – HA MÁSKÉNT NEM, HÁT EGY NYOMTATÓFEJ CSERÉJÉVEL LEHETSÉGES A SZÍNES MŰKÖDÉS.

▶ A legtöbb ember a tintasugaras printernek kapcsán találkozott a sokszínű nyomtatási lehetőséggel, de az utóbbi időben az irodákban használatos lézernyomtatók is egyre inkább „elszíneződnek”. Ezeknek a berendezéseknek az ára – mint a lézerprinterneké – általában – egy nagyságrenddel magasabb, mint tintasugaras rokonáinak. Ezzel szemben az egy lapra eső nyomtatási költség, terhelhetőség és sebesség szempontjából felülmúlják azokat, így olyan felhasználási területeken, mint például közepes vagy nagyobb irodák, már egyeduralkodók lehetnek. Egy, az IDC által közzétett előrejelzés alapján ebben az évben Európában több mint 40 százalékkal nőhet a színes nyomtatók eladása.

Általános irodai célokra leginkább az asztali nyomtatók felelnek meg. Ezek, mint nevékből is látszik, méretükből következően valamilyen bútoradarabon, állványon helyezkednek el.

A kategória egyik legújabb képviselője a Xerox-Tektronix Phaser 2135, mely különösen sebesség terén nyújt kiemelkedő teljesítményt. Ez a berendezés maximálisan A3-as méretű nyomtatók készítésére képes, mégpedig 11 oldal/perces sebességgel színes, és 13 oldal/perces sebességgel fekete-fehér dokumentumok esetén. Ugyanezen értékek a „hagyományosabb” A4-es lapméret esetében 21 oldal/perc (színes!) és 26 oldal/perc (fekete-fehér). A cég mérnökei külön figyelmet szenteltek arra, hogy az első lap „kibukkanásának” idejét (FPOT – First Page Out Time) a lehető leg-rövidebbre csökkentsék. Ez a Phaser 2135 esetében színes oldalanként alig valamivel több, mint

SZÍNES világunk

egy negyed perc, míg fekete-fehérben mindössze 13 másodpercet kell várnunk.

A nagy sebesség mellett (és nem helyett) igen jó a nyomtatott képek minősége is. A maximális működési sebesség mellett is 1200x600 dpi-s felbontás érhető el. Persze valódi fényképmínőséget ne várjon senki, az még mindig a high-end tintasugaras és más technológiával működő nyomtatók kiváltsága, de a mindennapi irodai felhasználás szempontjából a képek minősége több mint kielégítő.

A Phaser 2135 alapkiépítésben is képes önállóan csatlakozni az irodai LAN-hálózatra a beépített 10/100-as hálózati csatlakozó segítségével, de a hagyományos párhuzamos, sőt soros portokkal is rendelkezik. A modellcsalád alapja a 2135N, mely 128 MB memóriával rendelkezik. A

nagy papírkapacitás érdekében 100+530 lapos adagolóval van ellátva, és opcionálisan duplex egységgel is felszerelhető (azaz automatikus kétoldalas nyomtatásra is képes). A sorozat középső tagja a 2135DT, mely már

oldalt. Az említett két modell – tehát a 7200-as és a 7400-as – főként a nyomtatómotorban különbözik. A kisebbik modell 600x1200, míg a nagyobbik 1200x1200 dpi felbontásra képes. A használható papírfajták

60-tól 200 gramm/m²-es súlyig terjednek.

A nyomtatók természetesen egy sor kiegészítővel felszerelhetők. Így például 10/100-as Ethernet kártya (emeltet természetesen a hagyományos párhuzamos csatlakozó, sőt, az USB is használható), extra papírtálca (kétszer 530 lapos kapacitással), merevlemez, illetve duplex egység. A nyomtatók alapmemóriája (mely a C7200 és 7200n esetében 64, a 7200dn és 7400-nál pedig 128 MB) akár 1 GB-ig is bővíthető. A nyomtatók belső adatfeldolgozását a Macintosh számítógépekből ismert PowerPC 750-es processzor 450 MHz-es változata végzi, a nyomtatott tesztoldalak bizonyára szerint kiválóan.

A Minolta egyik újdonsága a Magicolor 2200 DeskLaser nyomtató. A kedvező árfekvésű nyomtatót speciálisan Windows-felhasználók számára fejlesztették ki. A DeskLaser az 5 lap/perc sebességre, illetve a 20 lap/perc feketére (A4-es méret) nyomtatási sebességre köszönhetően képes kiválni a lassabb színes tintasugaras nyomtatókat vagy a fekete-fehér lézernyomtatókat is. A megfelelő minőségű színes nyomtatást a nyomtató 1200x600 dpi felbontása és az automatikus színkorrekció biztosítja (IDT RISC / 100 MHz-es processzor segítségével). A nyomtató rendelkezik párhuzamos és 10/100-as hálózati interfésszel. A papírkapacitás 100+500 oldalas (súly: 60–163 g/m²).

Rosta Gábor

wbk@comptech.hu

A VILÁGHÁLÓS
KISKERESKEDELEM –
BUSINESS TO CONSUMER
(B2C) – 1,1 MILLIÁRD
FORINTOS FORGALMAT
KÖNYVELHETETT EL
MAGYARORSZÁGON
AZ ELMÚLT ESZTENDŐBEN.
ÉNNEK MINTEGY
HÚSSZOROSA AZ INTERNETES
VÁLLALATKÖZI – BUSINESS
TO BUSINESS (B2B) –
FORGALOM, AMI A 2000-ES
ÉVBEN MINTEGY 21 MILLIÁRD
FORINTOT JELENTETT.

Ma már nemigen akad olyan vállalatvezető, legyen bár kétszemélyes bt. vagy egy több ezer főt foglalkoztató részvénytársaság irányítója, aki ne lenne tisztában az internet gazdasági szerepével, fontosságával. A többség, főként a kisebb cégek azonban még csak ismerkednek a világhálóval, és ha lépnek is ebben az irányban, azt nem annyira a valódi piaci igények miatt, mint inkább attól való félelmükben teszik, hogy lemaradnak versenytársaiktól. Ezt támasztja alá a GKI Gazdaságkutató Rt., a Webigen és a Sun Magyarország közös felmérésének eredménye is, melyből kiderül, a kiskereskedelmi forgalom mindössze 0,02 ezreléke zajlik a világhálón. A potenciális piac pedig nem kicsi, hiszen az internetszolgáltatók adatai szerint jelenleg 850 ezren férnek hozzá az internethez Magyarországon, azaz ennyien kapcsolódhatnak munkahelyről, iskolából vagy otthonról a világhálóra. Az előrejelzések szerint ez a szám idén további 50 százalékkal nő, az előfizetői tábor pedig még ennél is nagyobb ütemben gyarapodhat.

Két út áll előttük

Azon vállalkozások, melyek üzletet szeretnének nyitni a világhálón, két lehetőség közül választhatnak: vagy önállóan vetik meg a lábukat, vagy egy virtuális bevásárlóközpont védőszárnyai alatt próbálnak megdolgozni. Bármennyire is kecsesgató, az önállóság a nehezebben járható út, hiszen nemcsak a boltot kell ismertté, látogatottá tenni, de a kereskedelemhez szükséges infrastruktúrát is saját forrásból kell megoldani. A szerverek megvásárlása egyszeri kiadás, ám ezek fenntartása, megfelelő elhelyezése, felügyelete folyamatos költséget jelent. Olcsóbb megoldás, ha a vállalkozás nem önállóan vásárol és tart fenn web-, multimédia-, ftp- vagy más szervert, hanem egy kifejezetten erre szakosodott szolgáltatóra bízva mindezt. A gépek

az úgynevezett szerverfarmok klimatizált géptermeiben működnek, ahol az állandó felügyelet és a szüntelen tápegységek garantálják a folyamatos, 24 órás, csaknem leállásmentes működést. Az üzlet üzemeltetői a gépeket – ezek lehetnek saját, vagy szerverfarmot üzemeltető cég komputerai – távolról, telnet és ftp segítségével konfigurálhatják, frissíthetik, de amennyiben szükséges, a számítógépeket személyesen is karbantarthatják.

Akik boltot kívánnak fenntartani, azoknak a technikai eszközökön túl megfelelő kereskedelmi szoftverről is gondoskodniuk kell. Vannak, akik a saját maguk által kifejlesztett programra esküsznek, ám könnyű belátni, jobban megéri már kész szoftvert venni, majd ezt testre szabni, hiszen így több bolt között oszlik meg a kidolgozás költsége.

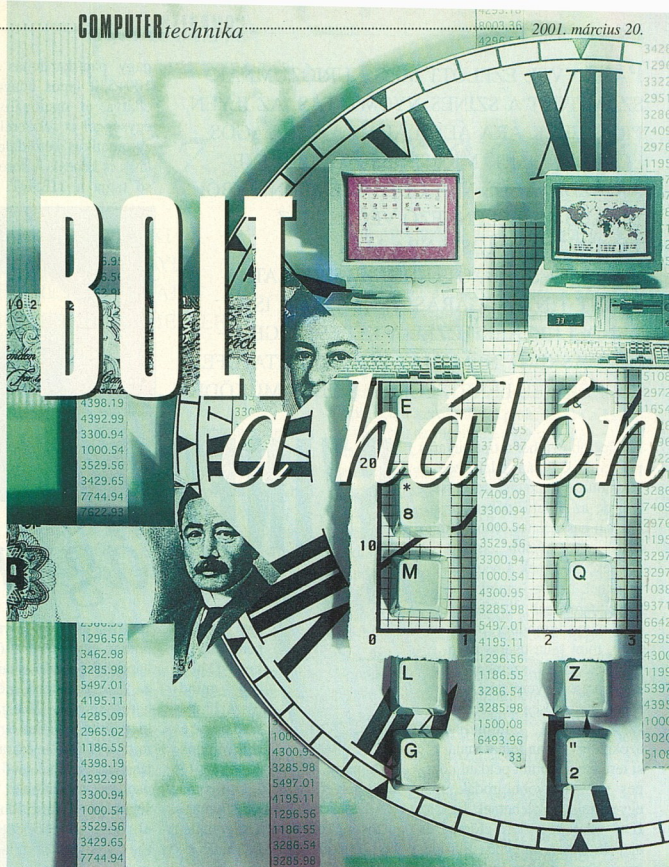
Természetesen külsős szakemberre is bízhatjuk az üzleti szoftver megírását, ami ilyenkor több, egymástól jól elkülöníthető költségtelet jelent. A legdrágább általában az arculati terv elkészítése, ami tulajdonképpen virtuális „belsőépítézetet” jelent. Akár önállóan, akár egy nagyobb áruházhoz csatlakozva kíván egy cég jelen lenni az interneten, mindenképp létre kell hozni magát az

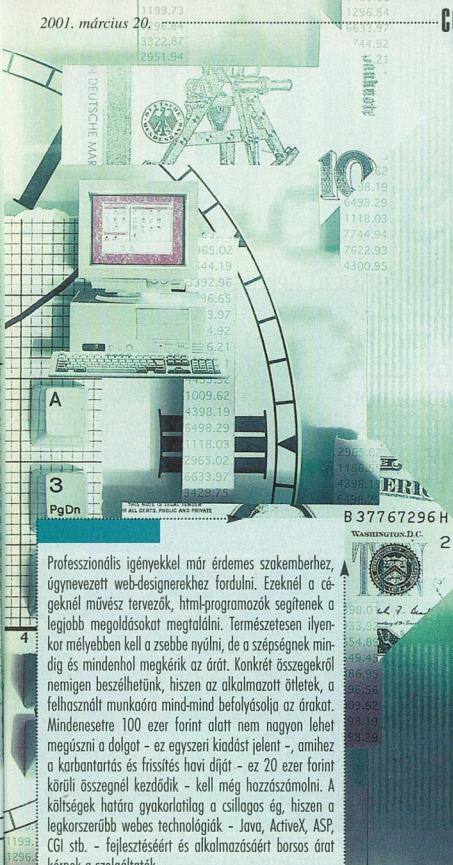
on-line boltot. Az arculat megtervezéséért körülbelül 100 ezer forintot kérnek a programozó cégek, amihez hozzájön még a program elkészítésének 50 ezer forintnál kezdődő díja. Az üzlet természetesen számos nem változó, úgynevezett statikus weboldalt is tartalmaz, amiért oldalanként hozzávetőleg hétézer forintot számolnak fel. További járulékos költségeket jelent, hogy a szövegekben, illetve a grafikus részen való módosítás is néhány ezer forintos kiadással jár.

Amennyiben nem saját, hanem más cég szerverén üzemeltetjük az áruházat, az attól függően, van-e mód bankkártyás fizetésre, 20–50 ezer forintos havi kiadást jelent.

Világhálós fizetés

Az internetes üzletek egyik legnagyobb problémája a biztonságos fizetés. Ez történhet közvetlenül, bankkártyával, illetve a csomag átvételkor utánvétellel. A tranzakciók biztonságát az Egyesült Államokban és Európában már elterjedt SSL titkosítási garatálja, ám Magyarországon egyelőre mind a bankok, mind a felhasználók bizalmatlanok, ezért az utánvétel a gyakoribb.

Professionális igényekkel már érdemes szakemberhez, úgynevezett web-designerekhez fordulni. Ezeknél a cégeknek művészi tervezők, html-programozók segítenek a legjobb megoldásokat megtalálni. Természetesen ilyenkor mélyebben kell a zsebbe nyúlni, de a zsepésnek mindig és mindenhol megkérni az árat. Konkrét összegekről nemigen beszélhetünk, hiszen az alkalmazott ötletek, a felhasználói munkakör mind-mind befolyásolja az árat. Mindenesetre 100 ezer forint alatt nem nagyon lehet megúszni a dolgot – ez egyszeri kiadást jelent –, amihez a karbantartás és frissítés havi díját – ez 20 ezer forint körüli összeggel kezdődik – kell még hozzászámolni. A költségek határa gyakorlatilag a csillagos ég, hiszen a legkorszerűbb webes technológiák – Java, ActiveX, ASP, CGI stb. – fejlesztéséért és alkalmazásáért borsos árat kérnek a szolgáltatók.

Adatbázis-szolgáltatásért az előbbinél valamivel kevesebbet kell fizetni. Ilyen jellegű honlap elkészítésénél nem annyira a megvalósítás, mint inkább a folyamatos karbantartás és frissítés emeli meg az árat. Legtöbbször valamilyen standard formátummal – Word táblázat, Excel, Paradox, dBASE – készülnek ezek az adatbázisok, amelyek a rendszer felállítását követően egyetlen gombnyomással „webesíthetők”. Ennek teljes költsége az egyszeri díjból – nagyjából 20 ezer forint –, a testre szabott kliensprogram árából, valamint a havi 15 ezer forint körüli havi összegből tevődik össze. A honlap önálló frissítése FTP-vel is megoldható, amit a WebStat látogatottsági statisztika generálásával lehet kiegészíteni. Így mindig pontosan nyomom követhető, mennyien nézték meg a web-site-t. Ennek a szolgáltatásnak az igénybevételeért havi záróvetéleg 5 ezer forint havi kiadásra számíthatnak a felhasználók.

Amennyiben bárkinek technikai segítségre lenne szüksége – például weblapok felhelyezéséhez, programozás elindításához vagy helyszíni installációhoz –, akkor hozzávetőleg 5 ezer forintos órdíjjal lehet szakembereket kérni.

A szolgáltatók, a náluk készült weblapok kérése saját szervezeten is elhelyezik, amit azután az ügyfél önállóan menedzselhet. Ilyen webserver elhelyezéséért körülbelül 10 ezer forintot kell egyszer, majd 20-35 ezer forintot havonta kifizetni.

Az SSL, a Secure Socket Layer rövidítése, amely a vásárló számítógépén futó internetes böngésző (Internet Explorer, Netscape) és egy távoli szerver közötti kommunikációs csatornát titkosítja. A „csatorna” 128 bites titkosítás révén a kommunikációban haladó bankkártyaadatok mások számára nem hozzáférhetők. A vásárláshoz a Eurocard/Mastercard és a VISA családba tartozó dombornyomott bankkártyákkal lehetséges a fizetés.

Az utánvétellel és az interneten keresztül, bankkártyával való fizetésen kívül lehetőség van hagyományos, a számla ellenében, átutalással rendezni az árat. A számla ellenében történő átutalásos fizetés nem kötődik szorosan az internetes kereskedelemhez, de jelentősége rendkívül fontos. A vállalatok közötti elektronikus kereskedelem esetében is alkalmazható a fizetési mód a számlaküldés és a számla banki átutalással történő kiegyenlítése, amely módszer nem tér el a vállalat megszokott gyakorlatától, és így nem okoz logisztikai többletfeladatot. A hagyományos fizetési megoldás használata rendkívüli mértékben meggyorsíthatja a business to business típusú elektronikus kereskedelem

bevezetését egy vállalatnál. Az a cég, amelyik letette a voksát az elektronikus kereskedelem mellett, két lehetőség közül választhat. Egyik megoldás, hogy nagyobb pénzügyi, illetve szakmai befektetők által fémjelzett áruházban bérel „területet”. Az ilyen jellegű áruházak előnye, hogy a hagyományos bevásárlóközpontokhoz hasonlóan egy kézben van a marketing, és az üzemeltetés technikai kérdéseivel sem kell a tulajdonosoknak egyenként foglalkozniuk. Másik megoldás, amikor az elektronikus bolt önállóan, többnyire a cég weboldalához kapcsolódva üzemel. Ilyenkor azonban fel kell készülni rá, hogy a nonstop elérhetőség, a működtetéshez szükséges hardverek, valamint a program megírása nagyobb kiadással jár majd.

A business to business megoldások sikere tulajdonképpen a multinacionális, nagy szállítói és partneri hálózattal rendelkező cégek nyomásának köszönhető. Ezen vállalatok az alacsonyabb költségek és a nagyobb hatékonyság miatt gyakorlatilag „kizsárolták” partnereikről a váltást, a technikai korszerűsítést. Igaz problémát ez csak azon vállalatoknak jelent, amelyek fejletlen informatikai infrastruktúrájuk miatt még csak belső számítógépes, illetve vállalatirányítási

vagy ügyviteli rendszerrel sem rendelkeztek, amire az elektronikus kereskedelem ráépülhetett volna. Ebből a szempontból az elmúlt év kétségtelesenl áttörést jelentett, hiszen ma már a legkisebb cégek is rendelkeznek valamilyen hálózattal, illetve elektronikus nyilvántartással.

Magyarországon is sorra nyílnak az internetes beszerzések gócpontjainak számító e-marketplace-ek, vagyis az elektronikus piacterek. A virtuális piactereken az üzletfelek könnyen megtalálhatják egymást, kiválasztathatják a számukra legmegfelelőbb árut, szállítót és finanszírozó céget, hogy az elektronikus dokumentumcsere után már véget is érjen a tranzakció.

Szakemberek szerint az új módszer nem csak gyorsabb, de 15-20 százalékkal költségkímélőbb is a hagyományos beszerzéseknél, hiszen a kínálati oldal ajánlatai könnyedén összehasonlíthatók.

Fiatal piactér

A hazai elektronikus piacterek egyike a First Hungarian E-marketplace Kft., rövidebb nevén az FHEM Kft. A cég www.1-emarket.com címen elérhető weboldalán keresztül a nagyvállalatok elektronikus úton bonyolíthatják le beszerzéseiket. A cég mögött, a külföldi példát követve jelentős vállalatok sorozakoztak fel, amelyek pénzügyi, szakmai és technológiai segítséget nyújthatnak a fiatal piactérnek. Az FHEM Kft. esetében a Hewlett-Packard Magyarország és az Oracle Hungary a legnagyobb támogatók, míg a növekedés stratégiai és pénzügyi területein a PricewaterhouseCoopers Pénzügyi Tanácsadási Szolgáltatások osztálya nyújt majd segítséget. A csapat összetétele sokat sejtet, hiszen a HP, mint a világ egyik legjelentősebb hardvergyártója, az Oracle – amelynek internetes beszerzési megoldását a működő elektronikus piacterek mintegy 70 százaléka használja –, valamint az egyik legnagyobb szakmai szolgáltató, a PricewaterhouseCoopers erős hátszelet jelenthet egy újonnan alakult vállalkozásnak.

Szintén erős csapat – SAP, Matáv Rt., SAP Magyarország Kft., Compaq Computer Kft., valamint az Andersen Consulting – segíti a másik, tavaly szeptemberben alakult elektronikus piacteret, a Marketline-t is. Az elektronikus piac kis, közép- és nagyvállalatok számára katalógusszolgáltatást, tranzakció-közvetítést, aukcióbonyolítást, tenderezést, beszállítóbekapcsolást és egyéb szolgáltatásokat nyújt, melyeknek köszönhetően az ügyfelek elektronikus beszerzési rendszereket vezethetnek be. Ezen túl lehetőség van aukciókat szervezni, amikor is a vevők kategóriánként kerekeshetnek, és természetesen megtehetik saját ajánlatukat. Ez lényegesen felgyorsítja az egyedi, egyszeri termékek, szolgáltatások eseti értékesítését.

Fülöp Norbert
nfulop@comptech.hu

JÁTEK

hírek

Commandos 2 weblap

Az Eidos Interactive (<http://www.eidosinteractive.com/>) megnyitotta hivatalos Commandos 2 weblapját. Itt megtudhatunk minden fontosabb információt a hamarosan megjelenő, csapatalapú taktikai játékról. Ahogy az első rész esetében, most is alaposan megismerhetjük a kezünk alá kerülő embereket múltját, képességeit. Emiatt jobban vigyázunk rájuk, mintha közeli ismerőseink lennének, nem úgy, mint egy átlagos stratégiai játékban, ahol tudatszám fogynak az emberek a harcokban. A személyes adatok mellett olvashatunk a játékkal kapcsolatos újdonságokat, végignézhetjük a galériát, ahol képernyőfotók és letölthető Windows háttérképek várnak minket. A fórumon beszélgethetünk más játékosokkal, bár ez akkor lesz igazán érdekes, amikor már megjelent a játék, és elakadtunk benne vagy egyéb problémánk akadt. A cím: <http://www.eidosinteractive.com/gss/legocy/commandos2/main.html>

Star Trek: Away Team

Az Activision (<http://www.activision.com/>) bejelentette, hogy elkészült a Star Trek: Away Team játékkal, és március közepétől a tengerentúlon már meg is vásárolható. A történet szerint, amikor már nincs több remény és minden békés diplomáciai kísérlet csődöt mondott, akkor kerül bevetésre a csillagflotta Speciális Erők csapója, hogy ellenelje az elleneleket. Ezt a kis csoportot irányítjuk mi. Ellenfélben a mai divattal, nem valódi 3D-s játékkal van dolgunk, hanem a Diabólól és egyéb játékokból már igencsak ismerős izometrikus felületről látjuk a játéktérrel. Feladatunk, egy tiszti szerepbe bújva minden alkalommal a megfelelő feladathoz a megfelelő képességekkel megadott csapat összehállítása és irányítása. Hogy ne legyen unalmas a játék, ellenfeleink a Star Trek univerzum bármelyik zugából származhatnak, így találkozhatsz klingonokkal vagy romulánokkal. A játék weblopa: <http://www.stawayteam.com/>

Palmtop-játékok

A Multimedia 2000 (<http://www.m-2k.com/>) bemutatja új játéksomaját, a Pocket Gamestert, egy gyűjteményt, ami arcade- és kártyajátékok sorát tartalmazza kézi számítógépekre. Négylevele kártyajátékot a flipperen át a letit-clón Drop Emig, mindenféle szárazkötő játék megtalálható az összehállításban. PalmOS 2.0 vagy újabb operációs rendszerrel rendelkező Palm vagy Handspring palmtopra van szükségünk ezekhez a játékokhoz.

Red Alert 2 térképek

Óraműpontossággal hozza ki újabb és újabb térképsomajait a Westwood Studios (<http://www.westwood.com/>) a Command & Conquer: Red Alert 2-höz. A mostani somajukban három terepet vehetünk birtokba. Név szerint az Army of the Potomac, Roundhouse Kick, és a Carville's Convoij térképek kerülhetnek a birtokunkba, ha letölthjük a http://www.westwood.com/games/ccuniverse/redalert2/english/non_flash/freemaps.html címről.

MÁR MEGINT

RÉGI, PATINÁS FÉNYŰ, VALÓS IDEJŰ ÉPÍTKEZŐS-STRATÉGIAI PROGRAM A JÁTEKPIACON ÚJ KÖNTÖSBEN: MEGJÖTT A SETTLERS 4. HÉT ÉV TELT EL AZ ELSŐ EPIZÓD ÓTA, A HARMADIK RÉSZT ÚGY KÉT ÉVE DOBTÁK PIACRA, ÉS ERŐSEN MEGOSZLOTTAK RÓLA A VÉLEMÉNYEK. VOLT, AKI SZERINT TÚL BONYOLULT AZ IRÁNYÍTÁSA, MÁSOK SZERINT EGY IDŐ UTÁN UNALMAS, MEGINT MÁSOK SZERINT VISZONT ÉPP AZ ELLENKEZŐJE. EGY BIZTOS, AZ UTÓD, A SETTLERS 4 IS BÁJOS, SZERETHETŐ, ÉS VÁLTOZATLANUL VÉR NÉLKÜLI.

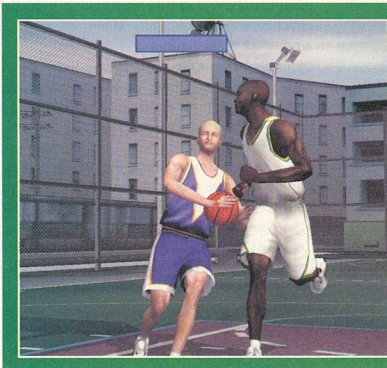
► Nagy hírű, nagy múltú, nagy hagyományú valós idejű stratégiai programról van hát szó, kevés a hozzá mérhető ezen a területen, mondjuk csak az Age of Empires, a Caesar, esetleg a Knights and Merchants, illetve ezek sorozatban kijövő mutánsai. A legfőbb cél ezúttal sem változott, és kimondva egyszerű: minél gyorsabban kiépíteni egy életképes gazdaságot, majd szép sorban legyőzni az ellenfeleket. A gazdasági láncolat felállításán azonban talán a Settlers 4-ben a leg hangsúlyosabb.

Háromféle nemzetség – a már megszokott rómaiak mellett ezúttal vikingek és maják – színeiben versenyezhetünk, ezek egyben nehézségi fokozatokat is jelentenek a játékban. Kezdehetünk kampányokat, hadjáratokat, küzdhetünk – új elem – Morbus és a „sötét törzs” ellen, indulhatunk különböző, előre megadott, illetve később tetszőlegesen kialakított térképeken, adott vagy magunk igényére szabott feltételekkel. A kampányok száma ezúttal nemzetségenként csak három, a számítógép irányította ellenfelek azonban

lényegesen erősebbek lettek. Az első kanyar senkinek sem okozhat nehézséget, a második már egy kicsit meredekebb, a harmadik kanyar azonban sokszor teljesen reménytelen. (Legalábbis nekem, pedig a Settlers-sorozat ugyanaz: gazdaságilag gyorsan talpra állni, aztán hadd szóljon! Indulásképp favágókra,

Az alapvetés mindegyik küldetésben ugyanaz: gazdaságilag gyorsan talpra állni, aztán hadd szóljon! Indulásképp favágókra,

Nagy kérés, nagy játék

Bár az EA-Sports szakosk éves menettrendjében az NBA Live-sorozat új eleme mindig az utolsó, ekkora kérését még sosem produkáltak a fejlesztők. Mintha találat is a Playstation 2 verzióra koncentráltak volna, a széria hetedik darabja, az NBA Live 2001 jó két hónapos csúszással került csak a boltokba. De kérés vagy nem kérés, a játék változatlanul elkápráztató.

Amikor ugyanis felraktuk a gépre az NBA Live 2001-et, bizony igencsak távol maradt a szánk. Az EA fejlesztőiről tudjuk, mire ké-

a telepesek!

kőfejtőkre és fűrészmalomra van szükségünk, hisz minden további épület ezekből a nyersanyagokból tudunk felépíteni. Mindjárt az elején érdemes lakóházakat is felhúzni, a telepések száma alapvetően ezek számától és nagyságától függ. A következő lépésben az ipart kell megteremtteni, a szerszám-, illetve a fegyverkovács meglehetősen később elengedhetetlen, ehhez viszont vas- és szénbányákra, valamint vasöntődre van szükségünk. (A bányák feltárására ne felejtünk geológusokat küldeni a hegyekbe!) Fontos, hogy barakkot is építsünk, anélkül nem tudunk katonákat toborozni.

Ha ezzel megvagyunk, jöhet az élelmezési lánc megalkotása, a bányászok ugyanis így finnyásak, a szénbányász a kenyérért, a vasércbányász a húst, az aranybányász a halat preferálja. A kenyér előállításához természetesen farmokra, malomra, pékségre és vízre

van szükség, a húshoz malacfarmra, búzára, vízre és vágóhídra, a halhoz viszont csak halászkokra. Újdonság, hogy ezúttal építhetünk kőbányát is (a kőbányász a kenyérre hajt), valamint vadászlakot (ne feledjük, a vadásznak íj is kell), így ez utóbbival könnyebben szerezhetünk húst. Szintén új, hogy a különböző nemzetségek különböző állatokat tartanak, a rómaiak birkát, a maják keskést, a vikingek a már jól bevált malacot.

További kellék a különböző templomok építése, illetve a hozzá szükséges alkohol előállítása (nemzetségenként más forrásból), így nyerhetünk mannárt, a papi csodatételek elengedhetetlen elemét. Az arany kitermelése katonáink bátorságának és moráljának erősítéséhez nélkülözhetetlen. A játék magasabb szintjein emellett piactereket, kikötőket és hajóműhelyeket emelhetünk, ha kell, kereskedhetünk, vagy csak átfuvaroztatjuk szamarakkal birodalmunk egyik részéről a másikra az ott kívánt nyersanyagokat. Új, hogy a számár húzta kocsiiban birodalmunk határain kívülre is vihetünk telepéseket és nyersanyagokat, érdemes hát egy-egy játék során kolóniák létrehozásában is gondolkodnunk.

A Settlers 3 irányítása anno eléggé összetettre sikeredett, sokat kellett kattogatni a egérrel, amely a alapvető információkat meg tudhattuk. Ezúttal sokkal egyszerűbb a kezelőfelület, a bal oldali hasábnak most kinttátnál nélkül folyamatosan figyelemmel kísérhetjük, hogy éppen mennyi fa, kő, arany és

fegyver áll rendelkezésünkre, mennyi férőhelyünk van, hány szabad telepésünk és hány katonánk. A házak felhúzása most már több fázisból áll, ha odahordták az alapanyagokat, majd megmondoljuk magunkat és az „elféért” készletet máshová akarjuk átcsoportosítani, ezúttal megtehetjük.

A Settlers 4-ben a hadviselésre a korábbinál nagyobb hangsúlyt fektettek, a kardosok és íjászok mellett – a dzsidásokat ezúttal elhagyták – újdonságként baltások (viking), gyógyítók (római) és fűvécsovesek (maják) is vannak, ráadásul mindegyikből három fokozat (ez aranyfüggő), valamint a seregekhez parancsnokok is rendelhetünk, jelentősen javítva ezzel a harci moráljukat. A különféle nemzetségek különféle nehézfegyvereket is építhetnek, valamint a papok különféle varázslatokat hajthatnak végre, a legkevesebb, hogy a havas csúcsokat a földdel teszik egyenlővé. A hadviselésnek azonban változatlanul két igen gyenge pontja, hogy 1. csak katonai őrtyornokot támadhatok meg, így a civil épületekben csak közvetve tehetek kárt; 2. ha valamelyik katonám elkezdett harcolni, akkor már az istenért sem tudom rávenni a visszavonulásra. (A szabotőr képzésével elvileg épületeket is rombolhatok, de ez közel sem olyan egyszerű, mint a katonákkal lenne.)

Grafikailag a program első ránézésre nem sokat változott, azután, ahogy belemélyedünk a részletekbe, úgy szédülünk el igazán! Nemcsak adott magasságból szemlélődhetünk, hanem már is közelíthetünk egyes részletek! Pazar épületek, pazar figurák, még pazarabb környezet, az erdő és mező nyulakal, rókkákkal, őzelekkel, szarvasokkal, illetve lepékkel és madarakkal népesült be, a vizek gyönyörű halakkal, és egyáltalán, minden sokkal attraktívabb lett. Úgyhogy azok, akik az előző részekkel játszottak, most sem fognak csalatkozni, azoknak pedig, akik csak most ismerkednek a sorozattal, ennél jobb alkalmuk nem is lehet.

(Minimális rendszerkövetelmény: P300 MHz, 64 MB RAM, 300 HDD, dx8.0, második generációs 3D-s videokártya.)

P. B.

comptech@comptech.hu

pések, de ez a program már megint telitalált. A grafika, a látvány, a hangulat, az összetettség – ennél többet ma ezen a téren senki sem akarhat. A játékosok jól felismerhetők, a mozdulatok sokszínűek és változatosak, a pálya, a közönség, a „körítés” hibátlan illúzió.

Az elmúlt öt évitől legvalószínűbb játékosai – köztük a nemrég visszavonult Michael Jordan és Larry Bird – már az előző részben visszatértek, ezúttal bemutatkozó mérkőzésen a különböző évtizedek All-Stars csapataiban pályára is léphetjük őket a mai legnagyobb ázsók ellen. Tavaly még csak Jordannal mérkőzhettünk meg szemtől szembe a hátsó udvaron, idén ezt gyakorlatilag bárki ellen megtehetjük. A korábban

megszozott menedzsermódot ismét továbbfejlesztették, a franchise menüpont alatt akár 25 éven keresztül vezethetjük csapatunkat a feldolgozott legerősebb és leglátványosabb kosárlabda-bajnokságában, adhatjuk-vehetjük Tim Duncan, Allen Iverson vagy Vince Cartert. Ezenkívül minden szakos módban indulhatunk, amit egy EA-Sports-terméktől már megszokhattunk, játszhatunk bemutatkozó meccset, egész idényeket vagy csak rájátszásokat. A számítógép vezérelte játékosok mesteressége intelligenciája és az on-line harcmodor is érezhetően tovább fejlődött. (Minimális rendszerkövetelmény: Pentium 200, 32 MB RAM, 90 MB HDD, 4 MB videokártya.)

P. B.

KELENEK-E e-könyvek?

► (Munkatársunktól) Az elektronikus könyvek megjelenésekor a fogyasztókat elsősorban az ár érdeklí – derül ki az Arthur Andersen év eleji felméréseiből. Az egyesült államokbeli internetfelhasználók körében végzett kutatás azt mutatta, hogy a kedvező tapasztalatok ellenére az elektronikus könyvet iránti kereslet meglehetősen alacsony.

Tíz internethasználóból négy pozitívan fogadja az elektronikus könyv koncepcióját, és a legtöbb válaszadó egyetért abban, hogy számos előnye van a virtuális lapozgatásnak; főként a gyors elérés, a keresési képesség és a hordozhatóság. A Jupiter legutóbbi felmérése megerősíti ezt a felfogást, 2005-re 1,9 millió elektronikus könyvhaználót jósolva. Az internethasználók egytizede vásárolt vagy kapott ajándékként elektronikus könyvet, személyenként átlagosan hármat.

Egyelőre az Arthur Andersen által megkérdezett felhasználók körében ötből mindössze egy állítja, hogy az elkövetkező hat hónapban valószínűleg leteszi papíralapú könyvét és elektronikusát vásárol. Az elektroni-

kus könyv előnyeit elsősorban a gyors letöltés miatti könnyű hozzáféréseben (54%), a könyven belüli egyszerű keresésben (52%) látják. A pozitív hozzáállás és a tényleges vásárlási szándék közötti különbség leginkább az árak tulajdonítható. A fogyasztók legnagyobb aggálya szintén az árral kapcsolatos. 70%-uk szerint az e-könyv vásárlásának legnagyobb akadálya, hogy az olvasáshoz egy úgynevezett olvasószoftverre van szükség. A válaszadók egynegyede állítja, hogy e-könyv olvasó szoftvert csak akkor vásárol, ha az ára nem éri el a 100 USD-t.

A kutatás többek között megállapítja, hogy az elektronikus könyvek elterjedésének másik nagy akadálya, hogy formátumuk nem feltétlenül kompatibilis, így többféle olvasószoftverre lehet szükség. A felhasználók 66%-a szerint ez komoly gondot jelent. A képernyő kis mérete miatt rossz olvashatóság a felhasználók felénél jelentős nehézséggel jár. A felhasználók 41%-a egyelőre semleges álláspontot képvisel az e-könyvvel kapcsolatban.

Kürtől

Az informatikai biztonság olyan új keletű téma, melynek szakemberei egy sereg régóta ismert gyakorlati megoldást alkalmaznak új kitérésben. Egy példa a hálózati védelemről.

A katonai harcászati gyakorlatok célja a támadó és védő hadműveletet végző felkészültségének vizsgálata, a hadgyakorlat eredményének kiértékelése, azonnali a szerzett pozitív és negatív tapasztalatok beépítése a támadó, illetve a védelmi rendszerekbe.

Az informatikai biztonság területén egyre gyakoribban alkalmazott harcászati gyakorlatot „legális hackelésnek” hívják (a hálót, illetve az azzal való végalkalmazást jelentő angol „hack” szóból született kifejezés magyar megfelelője az „elbátázni” lehetne). Itt a támadó, a legális hackerek a megbízástól függő mértékben információt kap a támadási célpontról, azaz magáról a megrendelő informatikai rendszeréről. Ugyancsak a megbízástól függő mértékben a hacker ismerheti megbízójával a támadási stratégiát. A harcászati gyakorlat kezdetét és végét is egyeztetik. Mivel ebben az esetben a harc „elő célpontja”, a megbízó valódi informatikai rendszerére fő, nagyon fontos, hogy ezzel a ténnyel mindkét fél tisztában legyen, vagyis az esetleg bekövetkező, előre nem számított „sérüléseket” azonnali „gyógyítást” tudják. Magyarán: a mentési rendszer megbízható működését nem ilyenkor illik kipróbálni.

Nemrégiben egy munkahelyünkön cég megbízásából végeztünk legális hackelés. A cég több száz telephelyi rendelkezési, gépei kölcsönző módon vannak hálózatra kötve (LAN/WAN), ahogy ez manapság szokásos. Szerződésünk rögzítette az általunk alkalmazott és alkalmazható támadási tech-

nológiákat, a támadás időtartamát, kezdetének időpontját, amely hétköznapi és a mi időzónánk szerint a déli órákba esett. Az első támadás a cég szerverein leggyakrabban használt operációs rendszer gyenge pontjainak felderítésére irányult. A támadás ötödik percében behatolunk egy földrajzilag hozzánk közel lévő központi szerverbe, és blokkoltuk a hálózati kapcsolatokat. A hatodik percben beszéltünk a támadó. A rendszergazdát nem kellett külön értesítenünk, hiszen előre tudott az akcióról, meg észlelte is a bóját. Szervereit fél órán belül felkészítette, adatvesztés nem történt.

Tanulva az esetből, a legközelebbi támadást már éjszakai időpontra tettük. A hadgyakorlat célja a jó minőségű és jól konfigurált, speciális routerekre való áthidalás volt. Hibába kerestük a gyenge pontot, sora lepatlantunk a védelmi vonalról. Már a „lehetőségtáblánkat” kimerítettük, amikor felvillant, hogy a célba vett telephely a világ végén, nemcsak távol, de a rendszergazdától is jó messze van, és akkora az időeltolódás, hogy a távfelügyeletet valahogy meg kell oldani. Ekkor esett le nálunk a tanúhoz, hogy egy korábbi bevizsgálásunk során az illetékes rendszergazda elkáromkodta magát „Már megint lefogott ez a rohadt... (és itt egy távmenedzselő program neve szerepelt)”. Nekünk már csak telepíteni és beállítani kellett a programot, és már meg kellett látnunk a távoli szerver képernyőjét. És mindehhez ki sem kellett mozdulni a munkahelyünkről, új és hatékony távmunka-lehetőséget teremtve magunknak, hiszen délelőtt 10 és 11 között megkerestük az azzapra válot.

Kürti Sándor
sander.kurti@kurt.hu

HARDVER hírek

Crusoe-alapú notebookok

(terminal.hu) Az elkövetkező két hónapban több gyártó is piacra dobja a kis áramigényű Transmeta Crusoe mobil processzorral ellátott noteszgépeit az Egyesült Államokban.

A Casio tavasszal jelenteti meg Crusoe-alapú Five notebook-ját, amely Windows 2000-el és Linuxszal egyszerre lesz megvásárolható, és egy gépen lévő kapcsoló segítségével lehet kiválasztani, melyik operációs rendszert kívánja betölteni a felhasználó. A vállalat szövetségének elmondása szerint a rendszerek közötti váltás lehetőség egy átlagos felhasználó számára is hasznos lehet, hiszen ha például csak zenét kíván hallgatni, ahhoz elég a Linuxot bebootolni, nem kell megvárni, míg szép komótosan „felül” a Windows 2000-es rendszer. Ilyen megoldást még egyik nagy gyártó sem kínál eddig notebookokhoz. A Fivában egyébként egy 600 MHz-es processzor, 20 GB-os merevlemez kapott helyet, az eszköz egy ultravékony subnotebook, sely pedig csak körülbelül 1 kilogramm. Egy másik gyártó, az NEC kétfajta crusoe-s modellel, egy alsó- és egy felső kategóriású lép a piacra. Ez utóbbi változatot kisméretű lithium-polymer akkumulátorral látják el a céghez közeli források információi szerint.

Új PDA-k

(terminal.hu) A cégekhez közeli források információi szerint hamarosan egy új digitális titkfűrt mutat be két gyártó. A várakozások szerint a Handspring hétfőn (lapunk megjelenése előtti nap) mutatja be új modelljét, míg a Palm egy hétre teszi majd ugyanezt. Az eszközök debutálása a boltokban április-május környékén várható.

A Handspring új terméke a Vior Edge nevet viseli, és a Vior Platinum modellekben alkalmazott processzor és ugyanannyi memória (8 MB) jár hozzá, de egy új, kisebb méretű bővíthető csatlakozóhellyel látják el, amellyel a régi bővíthetősézők csak egy átalakító közbeiktatásával használhatók.

Hét nappal később mutatnak be két új terméket a Palmtól. Ezek a Palm m500, és m505-es PDA-k. Mindkettő körülbelül azonos méretű lesz a Palm V-tel, de ezeken is kisebb méretű bővíthetőségek alkalmaznak, és mindkettő lithium-ion akkumulátorral üzemel. Az első változat monokróm kijelzővel rendelkezik, míg az m505-öt egy újító, szebb képi szín megjelenítéssel fogják szállítani. A két új gyártó egyébként az alsó kategóriás termékek piacán is harcol a vevők kegyeire, mult kedden ugyan a Palm mutatta be a 199 dolláros m105-ösét, ami az m100-as palmtop kissé feltungható, 8MB memóriával ellátott. A Handspring pedig 50 dolláros árengedménnyel szintén ugyanennyirel kínálja Vior Deluxe termékét.

KYRO II chip videokártya

(www.hwsw.hu) Az STMicro sajtóközleményben jelentette be partneri szerződését a Herculessal, melynek eredménye a PROPHET 4500 Kártya. Pár órával később pedig fennakadt a bönözés keresőjén az első előzetes is, a Rivastion jövőből, specifikációkkal, képekkel illusztrálva! Elég szövegszerű írás, de érdemes elidőzni rajta egy kicsit. Ez alapján az első kártya 175MHz-es futó KYRO II-el és SDR-memóriával felszerelt, mely az eredeti KYRO-nál közel 50%-al nagyobb teljesítményt feleltet. A CeBIT-en talán már látható is lesz a kártya.

TÍZ ÉVIG VOLT BŰNÜGYI NYOMOZÓ, ELSŐ KRIMIJÉT MÉG EBBEN A MINŐSÉGEBEN ÉS SAJÁT NEVÉN ÍRTA. A RENDSZERVÁLTÁS TÁJÁN KOMMUNIKÁCIÓS KÉPESSÉGÉRE A RENDŐRSÉGEN IS FÖLFIGYELTEK, ÍGY LETT AZ ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG SAJTÓSZÓVIVŐJE. AKKOR MÁR LESLIE WELLYKÉNT PUBLIKÁLTA A MEGTÖRTÉNT ESETEK ALAPJÁN ÍROTT BŰNÜGYI REGÉNYEKET, MÁRA INKOGNITÓJÁT FÖLADTA, S LEGÚJABB KÖNYVÉT MÁR ISMÉT DR. GARAMVÖLGYI LÁSZLÓKÉNT JEGYZI. JELENLEG AZ ORFK KOMMUNIKÁCIÓS IGAZGATÓJA. LELKES HÍVE A KELETI KÜZDŐSPORTOKNAK, S KÖLTÉSZETI „NYOMOZÁST” FOLYTAT A PETŐFI IRODALMI MÚZEUMBAN JÓZSEF ATTILA HALÁLÁNAK KÖRÜLMÉNYEIRŐL.

A KRIMIKET AZ ÉLET és az internet írja

► Markovits Ferenc: Nyomozóként valamilyen kezdetleges formában használta-e a számítógépet?

Garamvölgyi László: 1987-ben már igen, amikor az egyik cég adott a II. kerületi kapitányságra, akkori munkahelyemre egy számítógépet. Itt az volt a feladat, hogy a nap 24 órájában, az utcan igazoltatott emberekről egy úgynevezett RK lapot kellett kiállítani, amely a személyi adatokat és az igazoltatás körülményeit tartalmazta. Ezt vittük számítógépre, s a program segítségével összehoztuk a gyakran és azonos körzetben mozgó személyeket azokkal a betörésekkel, ahol a tettest nem találtuk. Némi szerencsével aztán valakit sikerült is ily módon elkapni a Moszkva téren egy igazoltatásnál, aki éppen nagy bőrdőntő cipelve távozott betörése helyszínéről.

M. F.: Ma már pedig saját internetes rendőrség működik. Ez mit jelent?

G. L.: Másfél éve létezik, aminek előzménye, hogy a kommunikációs igazgatóságon már eddig is rendszeresen szemléztük az elektronikus média hírműsorait, magazinjait és a nyomtatott sajtót. Ma már a gomba módra szaporodó internetes lapokat is hivatalból meg kell nézni. Sajnos a világhálónak van egy másik része is, ahol bűncselekményeket követnek el.

M. F.: A jogszabályba ütköző honlapokra gondolt?

G. L.: Képi és szöveges anyagokban is találunk nagyon sok olyat, ami önmagában tételes jogi normát sért, leggyakoribb a közönség elleni igazgatás. Egyelőre ennek a mi kis internetes rendőrségünknek nincs sokkal nagyobb jogosítványa, mint egy „mezei” állampolgárnak. Feladatunk, hogy regisztráljuk, ha valakit észlelünk, s hogy az illetékes nyomozószerzerné föl hívjuk rá a figyelmét.

M. F.: Milyen szisztemával kezdenek hozzá a kereséshez az irdatlan mennyiségű adatállományban?

G. L.: Öt kollégánk munkáját keresőpro-

thetech - fotó: Iloszky Béla

gramok segítik, gyakorlatilag éjjel-nappal dolgoznak, persze 6 órán túl nem lehet képernyő előtt senki. Nagyon sok információt kapunk az internetes szolgáltatóktól, az érdekeazonosság miatt rendkívül korrekt az együttműködés. Állampolgároktól, iskoláktól vagy a piac más szereplőitől is kapunk bejelentéseket. A rendőrség még a legtokéletebb jogértés észlelése esetén sem indíthat eljárást, mert ha mondjuk Frankfurtban teszik föl a honlapot, magyar nyelven, akkor ezzel nem tudunk mit kezdeni. Itthon annyit tehetünk, hogy ha tudjuk, megállapítjuk a hazai IP-címet, de arra már nincs jogosítványunk, hogy megtaláljuk, aki föltette az oldalt. Ilyenkor az ügyet átadjuk a bűnügyi szolgálatnak, de ők sem mehetnek ki házkutatásra vagy gépet lefoglalni, csak ügyészi engedéllyel, ami már feltételezi a bűncselekmény alapos gyanúját. Ezek ma még precedens jellegű ügyek, hiszen nem tudjuk azt, hogy az információs technológia fejlődése mit hoz majd a bűnözésben. Rossz sejtéseim nekem, mint privát embernek van-

nak. Az internet és szabályozása ma ott tart Magyarországon, mint '91-'92 táján a mobiltelefon. Akkor csak kapodtuk a fejünket, hogy lehet az, hogy pillanatok alatt betörésre szervezkednek, s könnyedén kommunikálnak mobilon a bűnözők.

M. F.: Külföldi IP-cím esetén az Interpol nem segíthet?

G. L.: Nem, de erre például az Egyesült Államokban sincs lehetőség. Vagy egy másik példa: március elsejétől életbe lépett a reklámtörvény módosítása, s mondjuk egy francia adóról megy egy tiltott hirdetés, s valaki itthon műholdon át nézi, az ellen semmit nem tehetünk. Az egy más kérdés, hogy az európai rendőrségekkel, így a némettel is napi munkakapcsolatban állunk, természetesen az információkat kicseréljük, de a másik országban nincs jogunk nyomozni.

M. F.: Sikerült-e már közösség elleni igazgatás esetén eljutni az IP-címig?

G. L.: Még nem, de egy számítógépes csalásnál, ahol rendszergazda volt az elkövető, igen. Az illető arra vállalkozott, hogy különböző rádiótelefonokat átkódol, meg volt adva, hogy hol lehet nála jelentkezni Nyíregyházán. Egy mikrobuszban, laptoppal csatlakoztunk az átkódolást, s annyi munkája volt, hogy a végén már a programot 50 000 forintért árulta. Egyébként interneten hirdette magát, ahol még számtalan hasonló ajánlat olvasható.

M. F.: Nemrég megölték egy fiatal lányt, Cs. Katalint. A nyomozásban az internetnek is szerep jutott, pontosan mi?

G. L.: Az európai rendőrségek gyakorlatából vettük át, hogy az ilyen ügyben, ahol nincs még eredmény, az összes információt publikussá tesszük és megfogalmazunk néhány kérdést. Találtak idegen tárgyakat, például egy öngyújtót, kérjük, hogy jelentkezzen a tulajdonosa, a tett helyszínén volt egy fél pár cipő, azt is bemutatjuk, és szemtanúkat is így keresünk. Az első napon 1200 látogatója volt a honlapnak. Az áldozat is sok e-mailt küldött, chatelt, így gépet is lefoglalták, de ez sem vezetett eredményre. A gyulai Szathmári Nikolett eltűnése után ez a második ügy, amit kivittünk az internetre. Nikolett esetében, miután három évig nem volt meg a kislány, ezért számítógépes grafika segítségével „őregítettük”, hogy ha ma előkerülne, valahogy így nézne ki, s ezt is frissítettük. Az áldozat megtalálásában sajnos nem volt szerepe, de remélhetőleg a tettes felkutatásában jelentősége lesz a világhálónak.

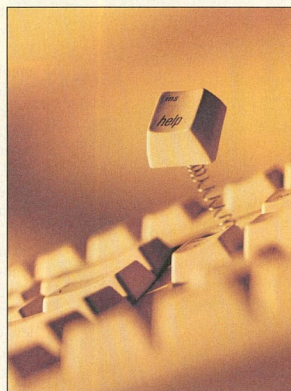
Markovits Ferenc

markovits@drotposta.hu

ÚJ HAZAI CÉG: Grepton

► (Munkatársunktól) A Protomix Rt. által létrehozott új informatikai céget a minap Budapesten sajtótájékoztatót mutatták be a érdeklődő újságíróknak. A Protomix, mely holdingként működik tovább, önállósította szoftver-üzletágát, és Grepton Rt. néven, 70 millió forint alaptőkével új céget hozott létre. Mint általában tendencia itthon, a multik betörésével a legtöbb hazai cég a hardvereladásokból egyre minimálisabb profitot képes termelni, és jelentősen eltolódik a hangsúly a szolgáltatások, illetve a szoftverfejlesztések felé. Ugyanez az oka a Grepton megszületésének is. A cég a hosszabb távú együttműködések tekinteti fontosabbnak, azért, hogy a partnerek kizárólag a saját tevékenységükre koncentrálhassanak és ne kelljen az informatikai infrastruktúrával foglalkozni. A Protomix 1977 óta van jelen itthon, főbb partnerei a Pannon GSM, a Vodafone, az MTI, a MALÉV és a Richter.

A cég külföldön is jelen van, Csehországban és Lengyelországban a Bertelsmannnak szállítások megoldásokat, míg például Szingapúrban a helyi rendőrséggel vannak kapcsolatban. Az eddigi bevált szoftvermegoldásaik a jövőben termékek formájában is megjelennek majd. A Protomix által eddig értékesített hardverek supportjával a továbbiakban a Digitrade Kft foglalkozik.

JELENTŐS PRO/ENGINEER beruházások

► (Munkatársunktól) A UNITIS Rendszerház Rt. CAD/CAM Üzletága (a Pro/ENGINEER és Windchill szoftverek magyarországi képviselője) rekord évet zárt 2000-ban. Az üzletág bevétele meghaladta a félmilliárd forintot. Különösen szembetűnő volt a növekedés az autópárházban. A magyar autópárház zászlóshajói – Rába Futómű Kft., NABI Rt. – nemzetközi mércével is jelentős Pro/ENGINEER-beruházásokat valósítottak meg. Magyarországon 2000 végére az iparban üzembe helyezett Pro/ENGINEER munkahelyek száma meghaladta a nyolcszázat, az oktatásban pedig több mint 4000 Pro/ENGINEER-alapú szoftverlicenccel teleptettek. A multinacionális gyártók – Audi, ZF, Knorr Bremse, Delco Remy – magyarországi vállalatai körében is jelentősen növekedett a Pro/ENGINEER sulya.

U. S. Robotics TERVEK

► (Munkatársunktól) Sajtótájékoztatót ismertetett magyarországi terveit az elmúlt héten Budapestben a U. S. Robotics. A modernjeiről ismert cég termékeit az extra szolgáltatásokkal próbálja meg vonzóbbá tenni – például analóg modemként a beépített üzennetgázító vagy az új v.92 szabvány megjelelésekor upgrad-elhető Flash ROM emeli ki a konkurensnek hasonló modeljei közül. A v.92 segítségével fogadhatjuk a bejövő hívásokat (hívószámazonosítás is lehetséges) anélkül, hogy meg kellene bontatnunk az internetkapcsolatot, ráadásul 50 %-kal gyorsabb a csatlakozás. A cég teljes választéka kiterjed az analóg és ISDN-modemektől a kábeles és ADSL széles sávú internetelésre alkalmas ethernetkárttyákig. Új terméke a wireless-hálózatok létrehozására alkalmas termékszalad, aminek segítségével megszüntethető az épületeken belüli kábelrengeteg.

ARANY MASZTER-EN a Mac OS X.

► (Munkatársunktól) Elkészült a Mac OS X, a következő generációs Macintosh operációs rendszer és a program úgynevezett „arany maszter” CD-je, melynek alapján elkezdődhet a szoftver gyártása. A Mac OS X 2001. március 24-től kerül forgalomba.

Az OS X a világ egyik legfejlettebb operációs rendszere, mely egyesíti magában a UNIX erejét és nyitottságát, valamint a Macintosh könnyű használhatóságát. A Mac OS X Darwin UNIX alapra épül, mely nyitott forráskódú, és jellemzői között szerepel a valódi tárvédelem, a rendszerszintű feladatosztás és szimmetrikus multiprocesszorkezelés (SMP), mellyel a dupla processzoros Power Mac G4 használható ki. A Mac OS X az Apple új Quartz 2D grafikus motorját – melynek alapja az internetszabvány Portable Document Format (PDF) – is tartalmazza a grafikák és a nagy mennyiségű betűtípus támogatásért; az OpenGL-t a látványos 3D grafika és játékok érdekében, valamint a QuickTime-ot az audio és videólejátszásához. Az OS X mindezekben felül teljesen új felhasználói felülettel rendelkezik, mely Aqua névre hallgat.

Összeállította:
Rosta Gábor
wbk@comptech.hu

kukac

WATSON

Aleck nyughatlan gyerek volt, mindig valami huncutságon törte a fejét odaát, Amerikában. Későbbi sikerei vitathatatlanul annak köszönheti, hogy két zongorájuk is volt. Et-től még a fű akár zongorahangoló vagy zongorakereskedő is lehetett volna, ha rá nem jön arra, hogy az egyik szobában a hangszere részébe hozott húrja a másik szobában álló Bösendorfer megfelelő húrját is megrezgett. Alexander Graham Bell így találta fel a távbeszélést.

Az események félelmetesen felgyorsultak, a srác 1875-ben mutatta meg távbeszélgető gépének házilagosan kivitelezett mintapéldányát a család barátjának, Watsonnak (nincs adat arra, hogy az illető azonos lenne Sherlock Holmes dílandó segítőjével). Bell környezete és családja fanyalgyva fogadta a találmányt, úgy tartották, hogy a dakota indiánok füstjeleivel nincs megbízhatóbb hírközlési eszköz, a szikratávíróról már nem is beszélve. Ennek ellenére Watson felkarolta a kétséges jövőjű projektet, és 1876. március 7-én az Amerikai Szabadalmi Hivatal már be is jegyezte az új találmányt, mert sikerült jó helyre ragasztani az okmánybélyeget. A szerkezet az igen találó telefon nevet kapta. Öt nappal később hangzott el az azóta már legendává vált mondat: „Jöjjön át Mr. Watson, látni szeretném!”

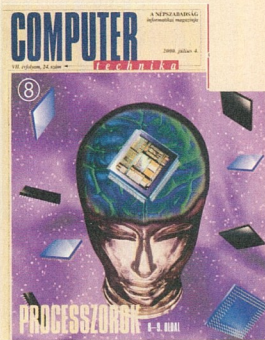
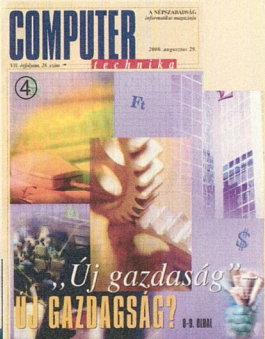
Watson ügyesen menedzselhette az akkor még huszoneves ifjú telefonbetyárt, mert 1876. június 25-én már a nagyközönségnek is bemutatják a találmányt Philadelphiában, a Függetlenségi Nyilatkozat aláírásának 100. évfordulójára rendezett kiállításon. A látogatók az elektromossági pavilonban hallgathatták Bell szavait, aki egy távoli sátorból beszélt: „Hamarosan eljön a nap, amikor telefonvonalak kötik majd össze a házakat, csokgy, mint a gáz- és vízvezeték. Ismerősök, barátok beszélgethetnek egymással, anélkül, hogy elhagynák otthonaikat.”

A philadelphiaiak halálra röhögtek magukat az izgága fűn, de a telefoni állítólag mégis elkezdte használni. Bizonyíték erre a későbbi Watergate-ligis is. Bellnek persze nem mindenben lett igaz, mert a gáz és a víz még nem nagyon tudjuk vezeték nélkül megoldani, de a telefonálást már igen, így az emberiség rengeteg drótot spórolt meg.

Ezekben a hetekben – minden joggal – Bellt és 125 éves találmányát ünnepljük, de azért ne feledkezzünk meg Watsonról sem! Küldjünk neki néhány szót az égi hangpostájára: „Önök sok új üzenete van. Köszönet érte, Mr. Watson!”

Trunko Bernabás

JÁTSSZUK újra!

A jó emlékezőtehetséggel rendelkező olvasók bizonyára felkiáltanak: ilyen már láttam valahol! Nos, valóban láthattak hasonlót, mégpedig 1999 nyarán a Computer Technika egyik júliusi számában, amikor is címlappályázatot hirdettünk. Azóta eltelt csaknem két esztendő, és úgy gondoltuk, megismételjük a nagy sikerű játékot. Arra kérjük tehát olvasóinkat, szavazzanak az általuk legjobbnak tartott címlapra! (Itt a múlt évben megjelent címlapok közül az előzsűri által kiválasztott kilencet láthatják.) Szavazataikat április 15-ig elküldhetik levélben (1141 Budapest, Komócsy u. 5-7.), faxon (469-3040), vagy e-mailben (comptech@comptech.hu), megjelölve, hányas számú címlapot tartják a legjobbnak. A beküldők között ajándékokat sorsolunk ki!

AZ ÚJ ORCA HL SZÉRIA

Videologic

CHERRY

Guillemot

Saitek

THRUSTMASTER

Stefan

Ami az új külső mögött rejtőzik:

BIZTONSÁG- Új formatervezett ház a legmodernebb szabványoknak megfelelő érintésvédelemmel.
NYUGALOM- 2. generációs önálló hőmérséklet figyeléssel rendelkező csökkentett zajszintű tápegység.
KÉNYELEM- Cherry programozható multimédia billentyűzet Internet és média lejátszó funkcióval és görgős Internet egér.
GYORSASÁG- A legmodernebb technológia 133 MHz FSB és Memória, 4x AGP grafikusvezérlők és UDMA 66/100 Winchesterek.

Valamint a megszokott minőség, kiváló alkatrészek mely az ORCA számítógépeket a hazai szaklapok szerint is kiemelkedő multimédia számítógépekké tették.

HL-K60020

Intel Pentium®III 600MHz processzor • EPoX i815 alaplap • 64 MB 133 MHz SDRAM • 20 GB HDD, 1.44 MB FDD • Intel Direct AGP 4x VGA • 48xCD-ROM • AC-97 sztereó hang • 56 kbps modem+1hónap korlátlan Internet előfizetés • Cherry multimédia billentyű, görgős egér • Microsoft Windows ME operációs rendszer • 2 év garancia

179.900 Ft+ÁFA

Alapkonfiguráció egyéb igényeivel kérjük keresse fel boltjainkat

A HERTA Kft. az otthoni felhasználók számára az ORCA számítógépekhez a Microsoft Windows Millenium Edition-t ajánlja

HERTA

Bp. VII., Dohány utca 37. Tel./fax: 322-7846
 (Számítástechnikai szaküzlet és szervíz)

Bp. VI., Ybl M. sétány 2. Tel.: 238-7393
 Westend City Center (HERTA Multimédia szaküzlet)
 Bp. XV., Szentmihályi út 131. (Pólus Center) Tel./fax: 419-4020

Bp. III., Bécsi út (EURO Center) Tel./fax: 437-4622
 Bp. IX., Könyves Kálmán krt. 12-14.
 (Lurdy ház) Tel./fax: 456-1131

Bp. XXII., Nagytétényi út. 27-47.
 (Campona Bevásárló Központ) Tel.: 424-3043
 Bp. II., Gábor Áron u. 74-78.
 (Rózsákert Bevásárló közp.) Tel./fax: 391-5840

Bp. X., Kerepesi út 73.
 (Park Plaza Üzletközp.) Tel./fax: 262-3164
 Bp. XX., Kossuth L. u. 33. Tel./fax: 285-6004
 (Erzsébet Áruház)
 Bp. V., Belgrád rkp. 12. Tel./fax: 266-5052

www.orca.hu